

ת"פ 904/03/20 - מדינת ישראל נגד עמית עמוס זוארץ

בית משפט השלום באילת

ת"פ 904-03-20 מדינת ישראל נ' זוארץ

בפני כבוד השופט גיל אדלמן

בעניין: המאשימה

מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד רעות נתאי

נגד

הנאשמים

עמית עמוס זוארץ ע"י ב"כ עוה"ד נמרוד אבירם

גזר דין

המסגרת העובדתית

1. הנאשם, עמית זוארץ, הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן המייחס לו עבירות של איומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: החוק) והחזקת סכין שלא כדין - עבירה לפי סעיף 186 (א) לחוק.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 26.2.2020 בשעה 01:06 לערך, התעורר הנאשם משנתו בעקבות רעש

עמוד 1

אשר נגרם על ידי מספר אחרים.

מיד ובסמוך לכך יצא הנאשם מביתו לעברם של אותם אחרים כאשר בידו הימנית אחז בסכין.

הנאשם פנה לאחד, סהר הרשקוביץ (להלן: המתלונן), והתקדם לעברו כשהוא אחוז בסכין בידו ומנופף בה לעברו של המתלונן באופן מאיים כדי שיעזוב את המקום עם האחרים.

במעשיו אלו, על פי כתב האישום, איים הנאשם על המתלונן שלא כדין בפגיעה בגופו וזאת בכוונה להפחידו או להקניטו.

2. בדיון ביום 9.11.2021 הציגו הצדדים הסדר דיוני, במסגרתו הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן והורשע על פי הודאתו. הנאשם הופנה, בהסכמת הצדדים, לקבלת תסקיר שירות המבחן. לא היתה בין הצדדים הסכמה ביחס לעונש.

3. ביום 6.9.2022 לאחר שהתקבלו שני תסקירים בעניינו של הנאשם, החלו להישמע הטענות לעונש. בתום טיעוני המאשימה, ביקש ב"כ הנאשם להפנות את הנאשם לתסקיר נוסף משלים, בעיקר לאור נימוקי המאשימה מהם עלה כי הנאשם נמצא בשלב ראשוני של הטיפול. בנסיבות אלה, וגם על מנת שתונח בפני חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות (לאור עתירתה העונשית של המאשימה) הופנה הנאשם על פי בקשתו לקבלת תסקיר משלים וכן לקבלת חוות דעת ממונה על עבודות שירות.

4. ביום 5.3.2023, לאחר שהתקבל תסקיר משלים, וכן חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, השלימו הצדדים את טיעוניהם לעונש.

תסקירי שירות המבחן

5. בתסקיר שהוגש ביום 28.3.2022 (להלן: התסקיר הראשון), פרט שירות המבחן את נתוניו האישיים של הנאשם, ואת העובדה כי נטל אחריות על ביצוע העבירות בהן הורשע. מהתסקיר עלה כי הנאשם הביע צער, בושה וחרטה על מעשיו. הנאשם הביע נכונות להשתלב בטיפול מתוך מודעות לקשייו לשלום בכעסים, וכן לנטייתו לתגובות אימפולסיביות. בשקלול כל הגורמים, התרשם שירות המבחן כי קיימת הערכת סיכון בינונית לביצוע עבירות דומות בעתיד.

שירות המבחן סבר כי העבירות אותן ביצע הנאשם קשורות לדימויו העצמי הנמוך ולתחושות חוסר ביטחון, בשל רקע משפחתי מורכב, והמליץ על הטלת צו מבחן של שנה במהלכה ישולב הנאשם בטיפול קבוצתי בתחום מניעת אלימות כללית, של"צ בהיקף של 180 שעות, מאסר מותנה והתחייבות כספית.

6. בתסקיר שהוגש ביום 28.8.2022 (להלן: התסקיר השני) פרט שירות המבחן את השתלבותו של הנאשם בקבוצה הטיפולית, וציין כי הוא מקפיד להגיע ולשתף פעולה. על אף שדובר על שלב ראשוני של ההליך הטיפולי, חזר התסקיר על המלצתו הראשונית.

7. בתסקיר שהוגש ביום 19.1.2023 (להלן: התסקיר המשלים), כתב שירות המבחן כי הנאשם המשיך השתתפותו בקבוצה הטיפולית, שיתף מעולמו הפנימי ולומד להימנע ממצבי סיכון ודרכי התמודדות עם קונפליקטים. להערכת שירות המבחן, הנאשם זקוק להמשך טיפול. עוד פרט שירות המבחן כי הנאשם היה מעורב בתאונת דרכים, אשר מנעה ממנו להתייצב למפגשים האחרונים בקבוצה, אך האחרון הביע רצון ומחויבות להמשיך בהליך הטיפולי. התסקיר הדגיש כי מאז פתיחת ההליך, לא נפתחו נגד הנאשם תיקים פליליים חדשים. שירות המבחן שב על המלצתו להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, של"צ בהיקף של 180 שעות, מאסר מותנה והתחייבות.

טיעוני הצדדים לעונש

8. לשיטת המאשימה, מתחם הענישה במקרה דנא נע בין מאסר קצר ועד ל- 14 חודשי מאסר ויש לקבוע את עונשו של הנאשם ברף הבינוני. המאשימה עתרה להשית על הנאשם 9 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות לצד קנס כספי, התחייבות ומאסר מותנה.

ב"כ המאשימה בטיעוניה הדגיש את פוטנציאל הנזק אשר עלול להיגרם כאשר הנאשם אחז בסכין ונפנף בו כלפי המתלונן. המאשימה הדגישה כי תסקיר שירות המבחן "מנותק מעברו הפלילי של הנאשם", וכי לנאשם ניתנו בעבר הזדמנויות מטעם שירות המבחן ומטעם בית המשפט עת ביצע עבירות דומות. למרות ההזדמנות, הנאשם לא נרתע מלבצע שוב עבירה דומה. לדברי ב"כ המאשימה מדובר "במי שפעם בכמה זמן מגיע לשירות המבחן, אומר את המילים הנכונות...". עוד טען ב"כ המאשימה כי היעדרות להמלצת שירות הנאשם יש בה בכדי לשדר מסר לא נכון לנאשם ו"לשכמותו" מבלי להתחשב בשיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים.

התביעה הפנתה לפסיקה מטעמה על מנת לתמוך בעתירתה העונשית.

9. ב"כ הנאשם סבר כי מתחם הענישה ההולם באירוע המתואר נע בין מאסר מותנה ועד למספר חודשי מאסר אשר יכול וירוצו בדרך של עבודות שירות. לשיטת ההגנה "מדובר בהתמודדות לא מותאמת (של הנאשם - ג.א.) עם המטרד שנגרם באותה העת". עוד ציין הסניגור כי העבירה החמורה היא החזקת הסכין, ואילו האיום הוא בעיקר בתנועה שנעשתה ממרחק כלפי המתלונן ולא באמירה. יש בכך כדי להקהות מחומרת הדברים.

עוד ציין ב"כ הנאשם כי הנאשם נעצר, לאחר האירוע, שהה במעצר בית ולאחר מכן שהה בתנאים מגבילים והדבר גרם לו לנזק כלכלי רב עד כי נקלע לחובות כבדים.

ההגנה עתרה, לאור ההליך השיקומי שעבר הנאשם, להעדפת שיקולי שיקום בקביעת הענישה. עוד ציין הסניגור כי אם יורה בית המשפט על הטלת מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, יתקשה הנאשם לעשות זאת עקב תאונת דרכים שעבר לאחרונה. לפיכך עתר ב"כ הנאשם כי בית המשפט יאמץ את המלצת שירות המבחן והציע שהנאשם ירצה של"צ אף בהיקף נרחב יותר מזה שהוצע על ידי שירות המבחן על מנת שהנאשם לא יאבד את מטה לחמו.

ההגנה הפנתה לפסיקה מטעמה על מנת לתמוך בעתירתה העונשית.

10. הנאשם בדברו האחרון אמר: "רק רציתי להגיד שעברתי תהליך מהתקופה הזאת. הבנתי את הטעות שלי, למדתי ממנה, היתה לי קבוצה של שליטה בכעסים, הקבוצה לא הסתיימה אך אני עברתי תאונת דרכים ולכן נעדרתי ואני אמור לשוב אליה. הבנתי את הטעות ולמדתי את הלקח".

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

11. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הם שלווה נפשו של המתלונן, ביטחונו האישי וזכותו כי לא יופנו כלפיו תנועות או מלל מאיימים. הנאשם אף פגע בערכים המוגנים של שמירה על בטחון הציבור ועל שלטון החוק.

הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה היא ברף הבינוני. הנאשם יצא מביתו על מנת להתעמת עם מי שהרעיש והעיר אותו בשעת לילה מאוחרת והצטייד מראש בסכין אותה החזיק בידו. אינני שותף לעמדת הסניגור לפיה עבירת האיומים במקרה זה היא פחותה בשל כך שלא נעשה שימוש במלל מאיים כלפי המתלונן; אדרבא, ההתקרבות למתלונן תוך כדי הנפת הסכין מגלמת עבירת איומים חמורה; הנאשם רצה "להמחיש" למתלונן את האיום, באמצעות הנפת הסכין.

12. נקל לשער את פוטנציאל הנזק הטמון במעשיו של הנאשם. אירוע מסוג זה, בו בוחר אדם להתעמת עם אחרים כשהוא מצטייד בסכין, אוחז בה בידו ומנופף בה לכיוון אדם אחר, יכול להוביל בקלות לפגיעה ואף לפגיעה בנפש. רבות נכתב בפסיקה על תופעת תת תרבות הסכין ועל הצורך למגר באמצעות ענישה משמעותית את הבחירה לפתור סכסוכים תוך שימוש בנשק קר.

13. מדיניות הענישה הנהוגה: הפסיקה שהוגשה על ידי הצדדים לא היתה רלוונטית למקרה זה. עם זאת, מצאתי להתייחס לפסקי הדין שלהלן.

□ עפ"ג (מרכז) 59063-05-17 מדינת ישראל נ' וחידי (15.10.2017): התקבל ערעור המדינה על קולת עונשו של הנאשם אשר הורשע בבית משפט קמא לאחר שמיעת ראיות בעבירת איומים ובהחזקת סכין שלא כדין. הנאשם פתח את דלת רכבו של אחיו, כשהוא אוחז בידו מצ'טה וצעק לעברו "רד מהאוטו, אני הולך להרוג אותך", תוך שהוא מושך

אותו בידו. הנאשם קירב את המצ'טה לבטנו של אחיו, תוך שהאח אוחז בסכין וכתוצאה מכך נחתך באצבע כף ידו. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שנע בין חודשיים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר בפועל. בשים לב למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם ונסיבותיו האישיות מצא בית המשפט לחרוג ממתחם הענישה והסתפק במאסר מותנה והתחייבות בסך 10,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה וקבע כי לא היה מקום לסטייה לקולא מהמתחם, והשית על הנאשם חודשיים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

□ עפ"ג (י-ם) 1307-05-16 אבו טיר נ' מדינת ישראל (17.08.16): נדחה ערעור של המערער על מתחם הענישה וקביעת העונש בבית משפט קמא. המערער הורשע על פי הודאתו בעבירת איומים והחזקת סכין שלא כדין. המערער הגיע בשעת לילה לבית המתלונן וביקש ממנו להתלוות לסמטה הסמוכה לביתו. בדרכם לשם שלף הנאשם סכין שהחזיק במותנו והניפה לכיוונו של המתלונן. המתלונן, שהבחין בנעשה, הכה בידו של הנאשם והפיל את הסכין. בית משפט קמא קבע מתחם שנע ממספר חודשי מאסר בפועל ועד ל-18 חודשי מאסר. בשים לב לעברו הפלילי הקודם וחוסר שיתוף פעולה עם שירות המבחן גזר על הנאשם בין היתר 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור ואישר את מתחם הענישה שקבע בית משפט השלום, תוך שהדגיש כי "עיקר החומרה בענייננו הוא לא רק נשיאת הסכין, אלא בשימוש שנעשה באמצעותו, עת הניף את הסכין לעבר המתלונן".

□ ת"פ (נת') 26054-05-21 מדינת ישראל נ' גנאים (22.3.2022): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות איומים והחזקת סכין. בעת עבודתו, תוך ויכוח עם עובדת אחרת, איים הנאשם שיהרוג אותה תוך שנטל ממשטח העבודה סכין אותה אחז "באחיזת דקירה", התקרב למתלוננת תוך ביצוע תנועות דקירה באוויר. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות, לבין שנת מאסר בפועל. על הנאשם, אשר הודה, ובשל נסיבותיו הייחודיות, הושתו 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, ופיצוי בסך 1,000 ₪ למתלוננת.

□ ת"פ (רמ') 15605-02-18 מדינת ישראל נ' חוטובלי (16.2.2020): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות איומים והחזקת סכין. באירוע מול מנהל במקום עבודתו אשר סרב לשלם לו את משכורתו, נטל הנאשם סכין ואיים להרוג אותו. מתחם הענישה נקבע כנע החל ממאסר על תנאי ועד ל-10 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. על הנאשם, צעיר, נעדר עבר פלילי, נורמטיבי, שזהו לו אירוע יחיד וחריג, נגזרו מאסרים מותנים, קנס כספי ופיצוי כספי למתלונן.

□ ת"פ (ב"ש) 839-02-18 מדינת ישראל נ' ברבי (17.2.2019): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות איומים והחזקת סכין. הנאשם רכב על אופניים חשמליים כשברשותו סכין מתקפלת, פגש במתלונן ברחוב ואיים עליו ברצח וזאת על רקע חוב כספי. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד 12 חודשים. הנאשם נידון לחמישה חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר מותנה (כך שסה"כ הוטלו עליו שישה חודשי מאסר בפועל), התחייבות ופיצוי למתלונן.

14. לאור כל המפורט לעיל, אני קובע כי מתחם הענישה הראוי במקרה זה נע בין מספר חודשי מאסר, שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות, ועד למאסר בן 15 חודשים.

העונש המתאים לנאשם

15. הנאשם הורשע בעברו בעבירות דומות, בשתי הזדמנויות שונות, ונראה כי בתי המשפט שדנו בעניינו נאותו ליתן לו הזדמנות ונקטו בענישה הרתעתית בלבד או חינוכית במהותה. אף מאסרים מותנים שעמדו כנגדו הוארכו. לדאבונו הלב, נראה כי הנאשם המשיך בסורו עת נקלע למצב דחק או קונפליקט.
16. תסקירי שירות המבחן הציגו תמונה מעודדת לפיה הנאשם לאורך זמן השתתף בקבוצה טיפולית למניעת אלימות כללית. הנאשם הגיע למפגשים ושיתף מעולמו. אין ספק כי דבר זה עומד לזכות הנאשם. מאידך גיסא, לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי של הנאשם: בשנת 2016 הורשע בעבירת איומים; בשנת 2013 הורשע בשתי עבירות איומים. עברו הפלילי של הנאשם לימד כי סיגל לעצמו התנהגות מאיימת כשזו הפעם אף הצטייד בסכין.
17. לקולא הבאתי בחשבון את הודייתו של הנאשם, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, נטילת האחריות מצידו וכן את ההליך הטיפולי המוצלח אותו עובר אצל שירות המבחן. לא נעלמו מעיני אף נסיבותיו האישיות של הנאשם, הנתון בחובות כספיים, אשר תומך בבתו ועובד קשה לפרנסתו, לאחר שאך לאחרונה עבר תאונת דרכים.
18. על אף התסקירים החיוביים, לא מצאתי כי זהו המקרה המתאים בו על בית המשפט להעדיף שיקולי שיקום על פני שיקולי ענישה אחרים ולסטות ממתחם הענישה שנקבע. במסגרת ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני (16.6.2022) נקבע:
- "אכן, סעיף 40ד(א) לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט, במקרים המתאימים, לחרוג ממתחם הענישה אם "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". סעיף זה מבטא את עמדת המחוקק שלפיה, במקרים המתאימים לכך, יש ליתן מעמד בכורה לשיקול השיקומי על-פני העיקרון המנחה בענישה, הוא עיקרון ההלימה. ואולם, כפי שעולה בבירור מהוראות החוק, לא בכל מקרה שבו תהליך טיפולי מתקדם בכיוון חיובי, יש להפעיל את הסמכות הקבועה בסעיף 40 לחוק העונשין. אחרת, נמצא כי החריג מרוקן מתוכן את הכלל, שלפיו יש לגזור את העונש בתוך מתחם הענישה בהלימה לחומרת המעשה ולמידת האשם של העושה (ראו גם: דברי הסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 92) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), התשס"ו-2006, ה"ח 241, 447-448). לא בכדי אפוא, נקבע כי יש לנקוט זהירות רבה בהפעלת סעיף 40 לחוק העונשין, וכי סטייה ממתחם הענישה תיעשה אך במקרים חריגים, בבחינת יוצא מן הכלל, כאשר סיכויי שיקום מובהקים מצדיקים זאת (ראו: ע"פ 1229/19 סלומינסקי נ' מדינת ישראל, פס' 13 [פורסם בנבו] (1.7.2019)). עוד נקבע בפסיקה, כי על מנת להעריך את סיכויי השיקום יש לשקול, בין היתר, את "המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה" (ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פס' 24 [פורסם בנבו] (18.4.2018)). לצד זאת, הובהר כי "התקיימותו של שיקול זה או אחר אינה מצדיקה בהכרח חריגה ממתחם העונש משיקולי שיקום. טעם עיקרי לכך הוא שחלק מהשיקולים שהוזכרו לעיל מובאים ברגיל בחשבון במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם" (שם, פס' 25). ואכן, חרף חשיבותו של אינטרס השיקום - לנאשם עצמו, לסביבתו הקרובה ולחברה כולה - שיקול זה אינו עומד לבדו ויש לראות בעת גזירת העונש את המכלול (ראו עניין סטרוסטה, פס' 7; רע"פ 4218/15 אמסלם נ' מדינת ישראל, פס' 8 [פורסם בנבו] (18.6.2015); עניין סלומינסקי, פס' 15))."

19. נוכח נסיבותיו של הנאשם, ונסיבות המקרה, לא התרשמתי כי מקרה דנא הוא מסוג המקרים החריגים, בבחינת יוצא מן הכלל, המצדיק סטייה ממתחם הענישה. לנאשם כאמור נתנו הזדמנויות קודמות, אף הן בהמלצת שירות המבחן, שציין אז, כמו הפעם, כי אין מדובר במי שאימץ דפוסי התנהגות עברייניים. על בית המשפט ליתן משקל למכלול שיקולי הענישה ולהעביר בכך מסר לנאשם ולאחרים, כי לא לעולם חוסן.

20. עם זאת, על רקע כוונתו של הנאשם להמשיך ולהשתתף בקבוצה הטיפולית במסגרת צו מבחן, ולאור דבריו לפיהם הבין את הטעות שעשה והפיק ממנה את הלקח המתאים, החלטתי למקם את עונשו של הנאשם, שלא ברף הבינוני עליון, כפי שראוי היה לעשות לולא הודייתו במיוחס לו ושיתוף הפעולה עם שירות המבחן. לפיכך העונש שיוטל ימוקם ברף הבינוני תחתון של המתחם אותו קבעתי.

21. אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 4 חודשים אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות הדעת אשר הוכנה על ידי הממונה על עבודות השירות. תחילת ריצוי עבודות השירות במועד 1.5.2023.

הנאשם מוזהר כי עליו לקיים את הוראות הממונה על עבודות השירות והנחיות החוק, וכל חריגה מכללים אלו יש בה בכדי להביא להפסקת ריצוי עונשו בדרך זו ונשיאת יתרת העונש במאסר כפועל.

ב. מאסר למשך 7 חודשים, ואולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור את העבירות בהן הורשע במשך 3 שנים מהיום.

ג. צו מבחן - על הנאשם מוטל בהסכמתו צו מבחן למשך שנה, במהלכו ימשיך השתתפותו בטיפול הקבוצתי למניעת אלימות. מובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי צו המבחן או יסטה מהוראות שירות המבחן יובא עניינו שוב לבית המשפט לקביעת עונשו.

מוצגים - הסכין שנתפסה תושמד יתר המוצגים יושמדו/יחולטו/יושבו, לשיקול דעת המאשימה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע תוך 45 ימים.

ניתן היום, ב' אייר תשפ"ג, 23 אפריל 2023, בנוכחות הצדדים.

